

Capitolul IX.

SURSE DE FINANTARE SI PORTOFOLIU DE PROIECTE PENTRU PERIOADA 2014 – 2020

9.1 Surse de finantare

Pentru atingerea obiectivelor Strategiei de Dezvoltare Economico-Sociala Durabila a localitatii au fost identificate mai multe surse de finantare, dupa cum urmeaza:

Programul National de Dezvoltare Rurala (PNDR)

Axe prioritare pentru finantare prin FEADR:

Axa I - *Cresterea competitivitatii sectorului agricol si silvic*

Domenii majore de interventie:

Domeniul de interventie 1. Formare profesionala (training), informare si difuzare de Cunostinte

Domeniul de interventie 2. Instalarea tinerilor fermieri

Domeniul de interventie 3. Pensionarea timpurie a fermierilor si a muncitorilor agricoli

Domeniul de interventie 4. Utilizarea serviciilor de consiliere si consultanta

Domeniul de interventie 5. Modernizarea exploatatii agricole

Domeniul de interventie 6. Imbunatatirea valorii economice a padurii

Domeniul de interventie 7. Cresterea valorii adaugate a produselor agricole si forestiere

Domeniul de interventie 8. Imbunatatirea si dezvoltarea infrastructurii legate de dezvoltarea si adaptarea agriculturii si silviculturii

Domeniul de interventie 9. Sprijinirea fermelor agricole de semisubzistenta

Domeniul de interventie 10. Infiintarea grupurilor de producatori

Axa II - **Imbunatatirea mediului si a zonelor rurale**

Domenii de interventie:

Domeniul de interventie 1. Sprijin pentru zonele defavorizate

Domeniul de interventie 2. Plati compensatorii pentru utilizatorii de terenuri agricole din zonele desemnate Natura 2000

Domeniul de interventie 3. Plati de Agro-mediu

Domeniul de interventie 4. Prima impadurire a terenurilor agricole

Domeniul de interventie 5. Prima impadurire a terenurilor neagricole

Domeniul de interventie 6. Plati Natura 2000

Axa III - **Imbunatatirea calitatii vietii in zonele rurale si diversificarea economiei rurale**

Domenii de interventie:

Domeniul de interventie 1. Sprijin pentru diversificarea catre activitati non-agricole si crearea si dezvoltarea de microintreprinderi

Domeniul de interventie 2. Incurajarea activitatilor turistice

Domeniul de interventie 3. Renovarea, dezvoltarea satelor, conservarea si imbunatatirea mostenirii rurale

Domeniul de interventie 4. Dobandire de competente, animarea si implementarea strategiilor de dezvoltare locala

Domeniul de interventie 5. Implementarea strategiilor de dezvoltare locala

O a patra directie (Axa IV) – **LEADER** – are in vedere implementarea unor strategii locale de dezvoltare pentru imbunatatirea guvernarii administrative la nivel rural.

Domenii de interventie:

Domeniul de interventie Functionarea **Grupurilor de Actiune Locala**, dobandirea de competente si animarea teritoriului

Domeniul de interventie Reteaua Nationala de Dezvoltare Rurala

Domeniul de interventie Asistenta Tehnica

Grupurile de Actiune Locala sunt entitati ce reprezinta parteneriate public – private, constituite din reprezentanti ai sectorului public, privat si civil, desemnati dintr-un teritoriu rural omogen, care vor trebui sa indeplineasca o serie de cerinte privind componenta, teritoriul acoperit si care vor implementa o strategie integrata pentru dezvoltarea teritoriului.

Actiunile care vor fi intreprinse in cadrul Axei IV sunt sintetizate in cadrul a 3 masuri, respectiv :

Masura 41 – Implementarea strategiilor de dezvoltare locala

Prin Masura 41, **Grupurile de Actiune Locala** pot implementa si proiecte integrate de dezvoltare locala, ce pot acoperi mai multe axe. Implementarea acestor proiecte se va realiza conform descrierii din Planul de Dezvoltare Locala.

▶ Sub- masura 411 – *Cresterea competitivitatii sectoarelor agricol si forestier*

In aceasta sub-masura se vor incadra proiectele propuse in strategie care vizeaza obiectivele descrise in fisele tehnice ale masurilor din Axa 1.

▶ Sub- masura 412 – *Imbunatatirea mediului si a spatiului rural*

Prin aceasta sub-masura proiectele din strategie vor atinge obiectivele din fisele tehnice ale masurilor Axei 2.

▶ Sub- masura 413 – *Calitatea vietii si diversificarea economiei rurale*

Proiectele ce au acelasi scop ca masurile ce formeaza Axa 3, se vor incadra in aceasta sub-masura.

Masura 421 – *Implementarea proiectelor de cooperare*

In cadrul LEADER sunt posibile doua tipuri de cooperare:

- cooperare interteritoriala: cooperarea intre diverse zone rurale din acelasi stat membru. Aceasta poate avea loc intre grupuri LEADER si este, de asemenea, deschisa altor grupuri locale care utilizeaza aceeași abordare participativa;
- cooperarea transnationala: cooperarea intre grupuri LEADER din cel puțin doua state membre sau intre grupuri din tari terte care au o abordare similara.

Proiectele de cooperare vor fi selectate de catre:

- Grupurile de Actiune Locala, daca au integrate in strategia lor de dezvoltare actiuni de cooperare. In acest caz, criteriile de eligibilitate si selectie vor fi elaborate si aplicate de GAL si incluse in strategia de dezvoltare locala.
- AM- PNDR, pentru celelalte GAL-uri, care nu au prevazut aceste actiuni in strategia lor de dezvoltare locala. In acest caz, criteriile de selectie vor fi elaborate de Autoritatea de Management.

Masura 431 – *Functionarea Grupurilor de Actiune Locala, dobandirea de competente si animarea teritoriului.*

Submasura 431.1 sprijina constructia de parteneriate public-private, elaborarea strategiilor de dezvoltare locala si pregatirea planului de dezvoltare locala in vederea participarii la selectie a Grupurilor de Actiune Locala (GAL).

► Submasura 431.2 ofera sprijin Grupurilor de Actiune Locala pentru: cheltuieli de functionare, animare si dobandirea de competente.

► Submasura 431.2, are doua componente, respectiv:

- **componenta a** – Functionarea Grupului de Actiune Locala;
- **componenta b** – Instruirea si animarea teritoriului dupa selectia GAL.

Beneficiarii acestei submasuri sunt Grupurile de Actiune Locala (GAL) selectate de catre Autoritatea de Management pentru PNDR (AM-PNDR) din cadrul Ministerului Agriculturii si Dezvoltarii Rurale.

MASURI finantate prin PNDR:

✚ **PNDR masura 112 „Instalarea tinerilor fermieri”** - care poate asigura finantarea de proiecte vizand directia de dezvoltare: ”Dezvoltare economica si Agricultura”

Obiective:

- Imbunatatirea si cresterea competitivitatii sectorului agricol** prin promovarea instalarii tinerilor fermieri si sprijinirea procesului de modernizare si conformitate cu cerintele pentru protectia mediului, igiena si bunastarea animalelor, siguranta la locul de munca;
- Imbunatatirea managementului exploatatilor agricole** prin reinnoirea generatiei sefilor acestora, fara cresterea populatiei active ocupate in agricultura;
- Cresterea veniturilor** exploatatilor conduse de tinerii fermieri;
- Cresterea numarului de tineri agricultori** care incep pentru prima oara o activitate agricola ca sefi de exploatatii si incurajarea tinerilor fermieri de a realiza investitii.

Beneficiarii eligibili pentru sprijinul financiar nerambursabil acordat prin Masura 112 sunt fermierii in varsta de pana la 40 de ani (neimpliniti la data depunerii Cererii de Finantare), persoane fizice sau juridice care practica in principal activitati agricole si a caror exploatare agricola:

- are o dimensiune economica cuprinsa intre 6 si 40 UDE1;
- este situata pe teritoriul tarii;
- este inregistrata in Registrul unic de identificare – APIA si Registrul agricol.

Conditii minime obligatorii pentru acordarea sprijinului

Pentru a putea primi sprijin in cadrul Masurii 112, solicitantul sprijinului trebuie sa indeplineasca urmatoarele conditii:

- are varsta sub 40 de ani si se instaleaza pentru prima data in exploatarea agricola ca si conducator (sef) al acesteia;
- detine sau se angajeaza sa dobandeasca competente si calificari profesionale in raport cu activitatea pe care urmeaza sa o desfasoare;
- prezinta un Plan de afaceri pentru dezvoltarea activitatilor agricole din cadrul exploatarei agricole;
- este membru al unei familii de fermier si a lucrat mai mult de 50% din timpul sau de lucru in cadrul fermei (nu neaparat in ferma familiei) cu

cel putin 12 luni inaintea instalarii sale pe cont propriu. Valoarea sprijinului nerambursabil

Sprijinul pentru instalarea tinerilor fermieri este de 12.000 de Euro pentru o exploatare agricola cu dimensiunea minima de 6 UDE, iar peste aceasta dimensiune, sprijinul pentru instalare poate creste cu 4.000 Euro/ 1 UDE, dar nu va putea depasi 40.000 de Euro/ exploatare.

Sprijinul de instalare va fi acordat in doua transe de plata:

- prima transa se va acorda la data aprobarii de catre APDRP a solicitarii pentru acordarea sprijinului si este de 60% din valoarea sprijinului pentru instalare;- a doua transa, de 40% din valoarea sprijinului pentru instalare se va acorda la indeplinirea actiunilor prevazute in Planul de afaceri. Verificarea conditiilor pentru acordarea celei de-a doua transa nu va depasi 33 de luni de la data aprobarii de catre APDRP a deciziei pentru acordarea sprijinului. Pana la cea de-a doua transa de plata, beneficiarii trebuie sa realizeze toate investitiile pentru modernizarea si dezvoltarea exploatarei, propuse in Planul de afaceri.

Un solicitant al sprijinului prin Masura 112 poate depune in acelasi timp proiecte pentru alte masuri din cadrul PNDR pentru a fi cofinantate prin FEADR.

PNDR masura 121 - " Modernizarea exploatatiiilor agricole"

Obiective:

- a. Introducerea si dezvoltarea de tehnologii si procedee noi, diversificarea productiei, ajustarea profilului, nivelului si calitatii productiei la cerintele pietei, inclusiv a celei ecologice, precum si producerea si utilizarea energiei din surse regenerabile;
- b. Adaptarea exploatatiiilor la standardele comunitare;
- c. Cresterea veniturilor exploatatiiilor agricole sprijinite;
- d. Sprijinirea membrilor grupurilor de producatori sau ai altor forme asociative in vederea incurajarii fenomenului de asociere.

Beneficiari eligibili:

- Persoana fizica;
- Persoana fizica autorizata (*infiintata in baza OUG nr. 44/ 16 aprilie 2008*) cu modificarile si completarile ulterioare;
- Intreprinderi individuale (*infiintate in baza OUG nr. 44/ 16 aprilie 2008*) cu modificarile si completarile ulterioare;
- Intreprinderi familiale (*infiintate in baza OUG nr. 44/ 16 aprilie 2008*)³ cu modificarile si completarile ulterioare;
- Societate in nume colectiv – SNC (*infiintata in baza Legii nr. 31/1990, cu modificarile si completarile ulterioare*);
- Societate in comandita simpla – SCS (*infiintata in baza Legii nr. 31/ 1990, cu modificarile si completarile ulterioare*);
- Societate pe actiuni – SA (*infiintata in baza Legii nr. 31/ 1990, cu modificarile si completarile ulterioare*);
- Societate in comandita pe actiuni – SCA (*infiintata in baza Legii nr. 31/ 1990, cu modificarile si completarile ulterioare*);
- Societate cu raspundere limitata – SRL (*infiintata in baza Legii nr. 31/ 1990, cu modificarile si completarile ulterioare*);

- Societate comerciala cu capital privat (*infiintata in baza Legii nr. 15/ 1990, cu modificarile si completarile ulterioare*);
- Societate agricola (*infiintata in baza Legii nr. 36/ 1991*) cu modificarile si completarile ulterioare;
- Societate cooperativa agricola (*infiintata in baza Legii nr. 1/ 2005*) cu modificarile si completarile ulterioare;
- Grup de producatori constituit conform OG nr. 37/2005, cu modificarile si completarile ulterioare, doar cu conditia ca investitiile realizate sa deserveasca interesele propriilor membri;
- Cooperativa agricola (*infiintata in baza Legii nr. 566/ 2004 cu modificarile si completarile ulterioare*), doar cu conditia ca investitiile realizate sa deserveasca interesele propriilor membri.

Prin Masura 121 se acorda fonduri nerambursabile in proportie de 50% – 75% (pentru perioada 2007 – 2009), respectiv in proportie de 40% – 70% (pentru perioada 2010 – 2015) din valoarea eligibila a proiectului, fondurile reprezentand cofinantarea publica, la care trebuie sa se adauge contributia privata.

Plafonul minim acceptat pentru un proiect finantat prin Masura 121 este de 5.000 de Euro, aceasta suma reprezentand valoarea totala eligibila a proiectului.

Pentru toate proiectele depuse in cadrul Masurii 121 pentru sectorul zootehnic, sectorul vegetal sau de catre beneficiarii Masurii 141, valoarea maxima eligibila a unui proiect nu va depasi 125.000 Euro, iar ponderea sprijinului nerambursabil va fi de 40% (reprezentand 50.000 Euro).

Pentru aceste sectoare sprijinul nerambursabil se va putea majora cu:

- o **10%** - pentru investitiile realizate de tinerii agricultori¹³ cu varsta sub 40 ani, la data depunerii Cererii de Finantare;
- o **10%** - pentru investitiile realizate de agricultorii din zonele montane cu handicap natural, in zone cu handicap natural si in arii naturale protejate incadrate in reseaua Natura 2000¹⁵ (conform Regulamentului CE nr.1698/2005, art. 36, litera a, punctele i, ii si iii);

o **10%** - pentru investitiile avand drept scop implementarea noilor provocari prin urmatoarele tipuri de operatiuni: „imbunatatirea eficientei utilizarii si depozitarii ingrasamintelor cu azotat”, „instalatii pentru tratamentul apelor reziduale in exploataii agricole si in cadrul proceselor de prelucrare si comercializare”. Aceasta majorare se aplica exclusiv la partea din proiect destinata investitiilor in aceste doua tipuri de operatiuni;

PNDR masura 122 - " Imbunatatirea valorii economice a padurii"

Obiective:

- a) Imbunatatirea structurii sau refacerea padurilor slab productive degradate, sprijinirea aplicarii programelor de refacere a padurilor slab productive sau neconforme cu tipul natural fundamental de padure, cum ar fi padurile de rasinoase din afara arealului natural cu specii adaptate mai bine conditiilor locale si cu rezistenta mai buna impotriva factorilor daunatori naturali (doboraturi de vant, atacuri de insecte etc);
- b) Achizitionarea de echipamente si masini de taiere necesare pentru realizarea masurilor tehnice si a operatiilor necesare pana la varsta exploatabilitatii (ex. rarituri, elagaj artificial, combaterea bolilor si daunatorilor) si suportul tehnic pentru executarea acestor lucrari (mana de lucru/servicii);
- c) Achizitionarea de echipamente si masini necesare lucrarilor silvice de exploatare cu impact redus asupra mediului, exceptie facand echipamentele ce realizeaza in acelasi timp exploatarea si procesarea primara a materialului lemnos – cum sunt harvesterurile - si care sunt eligibile prin Masura 123;
- d) Producerea de puieti forestieri de calitate pentru nevoile proprii prin infiintarea de pepiniere cand sunt necesare lucrari de impadurire in proprietatea forestiera .
- e) Cresterea numarului de proprietari de padure care imbunatatesc valoarea economica a padurii la nivel de exploatare forestiera.
- f) Beneficiarii eligibili:
 - proprietari privati de padure, persoane fizice sau juridice si asociatii ale acestora;

- forme asociative ale proprietarilor de padure (composesorate, obști de moșneni, obști razești, păduri graniceresti și alții) – constituite în baza Legii 1/2000, art. 26;
- comune, orașe și municipii detinatoare de pădure sau asociațiile acestora;
- instituții de cult și învățământ detinatoare de pădure și asociațiile acestora;
- asociații mixte de proprietari de pădure din oricare din categoriile de mai sus.

Srijinul public (comunitar și național) va fi de până la 50% din totalul cheltuielilor eligibile.

În zonele defavorizate (LFA) și siturilor Natura 2000 srijinul public va fi de până la 60% din totalul cheltuielilor eligibile.

Plafonul maxim al srijinului public acceptat pentru un proiect nu poate depăși 1.000.000 de euro.

Valoarea totală minimă eligibilă a unui proiect este de 5.000 de euro, conform prevederilor PNDR.

PNDR măsura 123 - "Cresterea valorii adăugate a produselor agricole și forestiere"

Obiective principale:

Introducerea și dezvoltarea de tehnologii și procedee pentru obținerea de noi produse agricole și forestiere competitive;

- Adaptarea întreprinderilor la noile standarde comunitare atât în etapa de procesare cât și în cea de distribuție a produselor obținute;
- Îmbunătățirea veniturilor întreprinderilor srijinite prin creșterea valorii adăugate a produselor agricole;
- Creșterea valorii adăugate a produselor forestiere precum și a eficienței economice a activității microîntreprinderilor, prin dezvoltarea și modernizarea echipamentelor, proceselor și tehnologiilor de prelucrare.

Beneficiarii eligibili:

- Pentru investițiile vizând creșterea valorii adăugate a produselor agricole:
- Micro-intreprinderi și Intreprinderi Mici și Mijlocii – definite în conformitate cu Recomandarea (CE) nr. 361/2003, respectiv în conformitate cu Legea nr. 346/2004, cu modificările și completările ulterioare;
- Alte întreprinderi care nu sunt micro- întreprinderi, întreprinderi mici și mijlocii, care au mai puțin de 750 angajați sau cu o cifră de afaceri care nu depășește 200 milioane Euro –definite în conformitate cu art. 28 din Regulamentul (CE) nr. 1698/2005.
- Cooperative agricole de procesare a produselor agricole – constituite conform Legii nr.566/2004, cu modificările și completările ulterioare;
- Societăți cooperative de valorificare – constituite conform Legii nr. 1/2005;
- Intreprinderi familiale/ Intreprinderi individuale –*înființate în baza OUG nr. 44/16 aprilie 2008*, cu completările și modificările ulterioare;

Prin Masura 123 se pot acorda beneficiarilor eligibili și selectați fonduri nerambursabile în procent de până la 50%, fondurile acordate reprezentând cofinanțarea publică (raportată la valoarea totală eligibilă a proiectului) la care trebuie să se adauge cofinanțarea privată. Cuantumul sprijinului și plafoanele maxime ale cofinanțării publice pentru un proiect sunt următoarele:

- Pentru microîntreprinderi și întreprinderi mici și mijlocii – cuantumul sprijinului este de 50% din valoarea eligibilă a investiției, cu un plafon maxim al sprijinului public nerambursabil de 2.000.000 de Euro/ proiect.
- Pentru investițiile care aparțin unei forme asociative (*cooperative agricole de procesare a produselor agricole – conform Legii nr. 566/2004, societăți cooperative de valorificare – conform Legii nr. 1/2005, asociații familiale /întreprindere familială, conform OUG nr.44/2008, grupuri de producători recunoscute în conformitate cu Ordonanța nr. 37/2005*) și care deservește majoritatea membrilor acesteia(jumatate plus unul din membri), cuantumul sprijinului este de 50% din valoarea eligibilă a investiției, cu un plafon maxim al sprijinului public nerambursabil de 3.000.000 de Euro/ proiect.
- Pentru alte întreprinderi – cuantumul sprijinului este de 25% din valoarea eligibilă a proiectului, cu un plafon maxim al sprijinului public nerambursabil de 2.000.000 de Euro/proiect.

o Intensitatea sprijinului pentru investitiile realizate in regiunea Regiunea de Dezvoltare 8 Bucuresti-Ilfov se limiteaza la 20% din valoarea eligibila a proiectului (conform art. 28(3) din Reg. 1698/2005).

- Pentru micro-intreprinderile pentru sacrificare si procesare carne, precum si pentru colectare si procesare lapte, cuantumul sprijinului este de 50% si un plafon maxim al sprijinului public nerambursabil de 200.000 euro/proiect.

- o Intensitatea sprijinului pentru investitiile realizate in Regiunea de Dezvoltare 8 Bucuresti – Ilfov de catre micro-intreprinderile pentru sacrificare si procesare carne precum si pentru colectare si procesare lapte, se limiteaza la 40% din valoarea eligibila in conformitate cu art. 28(3) din Regulamentul 1698/ 2005 si cu Harta de Ajutor Regional. Plafonul minim acceptat pentru un proiect finantat prin Masura 123 este de 5.000 de Euro –aceasta suma reprezentând valoarea totala eligibila a proiectului.

PNDR masura 125 - "Imbunatatirea si dezvoltarea infrastructurii legate de dezvoltarea si adaptarea agriculturii si silviculturii"

Obiectiv general

adaptarea infrastructurii agricole si forestiere la noile structuri de proprietate aparute ca urmare a procesului de restituire a proprietatilor in vederea cresterii competitivitatii sectorului agricol si forestier.

- Masura cuprinde trei submasuri pentru care obiectivele specifice se detaliaza mai jos, dupa cum urmeaza:

- I. Submasura 125 a "Imbunatatirea si dezvoltarea infrastructurii legate de dezvoltarea si adaptarea agriculturii (proiecte pentru "Irigatii si alte lucrari de imbunatatiri funciare" si "Infrastructura agricola de acces")

II. Submasura 125 b "Imbunatatirea si dezvoltarea infrastructurii legate de dezvoltarea si adaptarea silviculturii"

- III. Submasura 125 c "Lucrari de refacere si modernizare a infrastructurii de prevenire si de protectie impotriva inundatiilor"

Beneficiarii eligibili pentru sprijinul acordat prin Masura 125 sunt:

Submasura 125 a1:

- Organizatii/ federatii de utilitate publica ale proprietarilor/ detinatorilor de terenuri agricole constituite in conformitate cu legislatia in vigoare.

Submasura 125 a2:

- Unitatile administrativ-teritoriale detinatoare de terenuri agricole sau de infrastructura de acces la exploatatii agricole, prin reprezentantii lor legali;
- Asociatii de Dezvoltare Intercomunitara (**ADI**) ale unitatilor administrativ teritoriale detinatoare de terenuri agricole sau de infrastructura de acces la exploatatii agricole.

Submasura 125 b:

- proprietari/ detinatori (cu drept de administrare) privati de padure, persoane fizice si juridice;
- asociatii de proprietari/ detinatori privati de padure;
- unitati administrativ-teritoriale detinatoare de padure;
- Asociatii de Dezvoltare Intercomunitara (ADI) ale unitatilor administrativ teritoriale detinatoare de padure;
- Administratorul fondului forestier de stat – Regia Nationala a Padurilor – ROMSILVA, prin unitatile si filialele din structura sa. Sprijinul public (comunitar si national) acordat in cadrul Masurii 125 va fi:

_ 100% din totalul cheltuielilor eligibile pentru investitiile de utilitate publica care *deservesc intreaga comunitate*. Ajutorul public acordat pentru un proiect de investitie nu va putea depasi 1.000.000 euro/ proiect, pentru submasura 125 a si 1.500.000 euro/proiect pentru submasura 125 b.

_ 75% din totalul cheltuielilor eligibile pentru investitiile de utilitate publica, care *deservesc o parte din comunitate*. In acest caz, ajutorul public acordat nu va putea depasi 750.000 euro/proiect.

RNDR masura 141 – „Sprijinirea fermelor agricole de semi-subzistenta”

Obiectiv: transformarea fermelor de semi-subzistenta in exploatatii orientate catre piata, prin utilizarea durabila a factorilor de productie, imbunatatirea managementului prin diversificarea productiei agricole, introducerea de tehnologii performante.

 PNDR masura 142 – „Infiintarea grupurilor de producatori” care poate asigura finantarea de proiecte depuse de persoane fizice si juridice private vizand directia de dezvoltare „Economie si turism”

Domeniul de actiune al masurii il constituie incurajarea infiintarii si functionarii administrative a grupurilor de producatori, recunoscute in conformitate cu prevederile legislatiei nationale in vigoare.

Finantarea poate fi accesata de grupuri de producatori recunoscute oficial incepand cu 1 ianuarie 2007 pana la 31 decembrie 2013, conform prevederilor legislatiei in vigoare

Ajutorului public nerambursabil va putea fi de pana la 100.000 Euro / proiect, cu o rata de finantare de pana la 100%

 PNDR masura 221 – „Prima impadurire a terenurilor agricole”

Obiectiv:

Cresterea suprafetei de padure cu rol de protectie a apei, solurilor, a padurilor cu rol de protectie impotriva factorilor naturali si antropici daunatori, precum si de asigurare a functiilor recreative, pe baza rolului multifunctional al acesteia.

Beneficiari eligibili pentru sprijin prin aceasta masura:

- Detinatorii privati de teren agricol, pentru infiintarea plantatiei forestiere si executarea lucrarilor de intretinere pe o perioada de 5 ani, precum si o prima compensatorie pentru pierderea de venit prin impadurire, stabilita pe an si pe ha, pentru perioada de 15 ani;
- Autoritati publice locale detinatoare de teren agricol, numai pentru infiintarea plantatiei. Daca terenul agricol destinat impaduririi este concesionat de o persoana fizica sau juridica, primele pentru intretinerea plantatiei si cele compensatorii, prevazute la alineatul precedent, pot fi de asemenea acordate.

In ceea ce priveste sprijinul public pentru infiintarea plantatiei forestiere, acesta este de 70% din costurile standard calculate in fisa masurii, iar pentru impaduririle efectuate in zonele defavorizate (LFA) si siturile Natura 2000, acesta este de 80% din costurile standard.

Primele pentru intretinerea plantatiei forestiere infiintate in cadrul masurii, pe o perioada de 5 ani si cele pentru compensarea pierderilor de venit agricol pe suprafata impadurita pe o perioada de 15 ani sunt acoperite in proportie de 100% din fonduri publice, conform costurilor standard prezentate in fisa masurii 221.

 PNDR masura 322 – "Renovarea, dezvoltarea satelor, imbunatatirea serviciilor de baza pentru economia si populatia rurala si punerea in valoare a mostenirii rurale"

care poate asigura finantarea de proiecte vizand directiile de dezvoltare: „Infrastructura si utilitati”, „Invatamant si cultura”, „Sanatate si asistenta sociala”

Obiective:

- a. *Imbunatatirea infrastructurii fizice de baza in spatiul rural;*
- b. *Imbunatatirea accesului la servicii de baza pentru populatia rurala;* c. *Cresterea numarului de sate renovate;*
- d. *Cresterea numarului de obiective de patrimoniu din spatiul rural.*

Beneficiarii eligibili pentru sprijinul acordat prin Masura 322 sunt:

- *Comunele prin reprezentantii lor legali conform legislatiei nationale in vigoare;*
- *Autoritatile locale (comune) sau Asociatii de Dezvoltare Intercomunitare prin operatorii regionali pentru investitiile in infrastructura de apa/apa uzata;*
- *Asociatiile de Dezvoltare Intercomunitare (ADI) realizate intre doua sau mai multe comune infiintate conform legislatiei nationale in vigoare (Legea nr. 215/2001 a administratiei publice locale cu modificarile si completarile ulterioare si Ordonanta Guvernului nr. 26/2000 cu privire la asociatii si fundatii, cu modificarile si completarile ulterioare);*
- *ONG-uri, Asezaminte culturale si Institutii de cult definite conform legislatiei nationale in vigoare;*
- *Persoane fizice si juridice care detin in proprietate sau administreaza obiective de patrimoniu cultural sau natural de interes local si care aplica pentru protejarea patrimoniului cultural de interes local si natural din spatiul rural.*

Criterii de eligibilitate

1. Proiectul trebuie sa fie realizat in spatiul rural conform definitiei din PNDR iar beneficiarul se identifica intruna din categoriile de beneficiari definite;
2. Nu este permisa dubla finantare a aceleasi activitati/ investitii din alte fonduri comunitare sau nationale;
3. Beneficiarul trebuie sa prezinte toate avizele si autorizatiile necesare investitiei;
4. Prin memoriul justificativ / studiul de fezabilitate, proiectul trebuie sa demonstreze oportunitatea si necesitatea socio-economica a investitiei;
5. Proiectul propus este in conformitate cu normele de mediu (inclusiv Directiva Cadru Apa) si legislatia in vigoare cu privire la normele de siguranta in transport / energie;
6. Proiectele de investitii in infrastructura de apa / apa uzata vor trebui sa prezinte fie un aviz tehnico-economic din partea operatorului regional acolo unde acesta exista, fie un aviz din partea consiliului judetean prin care se dovedeste si conformitatea proiectului cu strategia regionala / judeteana de apa / apa uzata, iar in cazul in care un astfel de proiect nu se regaseste in situatiile mai sus mentionate, proiectul va fi insotit de angajamentul autoritatilor locale de a asigura gestionarea si mentenanta investitiei;
7. Investitia sa respecte Planul Urbanistic General;
8. Constructia, modernizarea si extinderea cladirilor trebuie sa respecte/pastreze arhitectura specifica locala;
9. Orice beneficiar al acestei masuri poate aplica pentru maxim 2 proiecte individuale pe intreaga perioada de programare;
10. Pentru investitiile in infrastructura fizica de baza, beneficiarii trebuie sa prezinte lista cu semnaturi ale locuitorilor, agentilor economici si institutiilor publice care au depus la primarie adeziunea privind necesitatea investitiei si angajamentul de racordare din surse proprii la reseaua de apa / canalizare / gaze / energie electrica sau acordul privind plata colectarii deseurilor;
11. Beneficiarul se angajeaza sa asigure mentenanta investitiei.

Sprijinul public (comunitar si national) acordat in cadrul Masurii 322 va fi:

- a) 100% din totalul cheltuielilor eligibile pentru proiectele de utilitate publica,

negeneratoare de profit, dar valoarea totala eligibila a proiectului nu va depasi:

- 1 milion Euro/proiect individual in cazul unui proiect de investitii in infrastructura de baza al carui beneficiar este un Consiliu Local;
- 3 milioane Euro/proiect in cazul unui proiect individual de investitii in infrastructura de baza al carui beneficiar este o asociatie de dezvoltare intercomunitara;
- 2,5 milioane Euro/proiect in cazul unui *proiect integrat* al carui beneficiar este un Consiliu Local;
- 6 milioane Euro/proiect in cazul unui *proiect integrat* al carui beneficiar este o asociatie de dezvoltare intercomunitara;
- 500.000 Euro/proiect individual sau *proiecte integrate* pentru celelalte tipuri de actiuni vizate de aceasta masura, altele decat cele mai sus mentionate.

b) de pana la 70% din totalul cheltuielilor eligibile pentru proiectele generatoare de profit.

Volumul sprijinului nu poate depasi plafonul de 200.000 Euro/beneficiar pentru o perioada de minimum 3 ani fiscali conform regulii „de minimis” stipulata in Regulamentul Comisiei (CE) nr. 1998/2006 Jurnalul Oficial L 379 din 28.12.2006.

PNDR masura 313 - „Incurajarea activitatilor turistice”

Obiectivele specifice ale Masurii 313 se refera la:

1. Crearea si mentinerea locurilor de munca prin activitati de turism;
2. Cresterea valorii adaugate in activitati de turism;
3. Crearea, imbunatatirea si diversificarea infrastructurii si serviciilor turistice;

Beneficiarii eligibili pentru sprijinul acordat prin Masura 313 sunt:

- *Micro-intreprinderile* (societati comerciale cu capital social privat: SNC, SCS, SRL, SA)¹ (vezi definitie dictionar), inclusiv societati cooperative de gradul 1 mestesugaresti si de consum care au prevazute in actul constitutiv ca obiectiv desfasurarea/ dezvoltarea de activitati ce vizeaza turismul rural, infiintate conform legislatiei nationale in vigoare (Legea nr. 1/ 2005, privind functionarea si organizarea cooperativei cu modificarile si completarile ulterioare).

- *Persoane fizice* (neinregistrate ca agenti economici) care se vor angaja ca pana la data semnarii Contractului de finantare sa se autorizeze cu un statut minim de persoana fizica autorizata² si sa functioneze ca micro-intreprindere
- *Comunele* prin reprezentantii lor legali conform legislatiei nationale in vigoare, *precum si asociatiile* de dezvoltare intercomunitara realizate doar intre comune si infiintate conform legislatiei nationale in vigoare
- ONG-uri, definite conform legislatiei nationale in vigoare

Conditii minime obligatorii pentru acordarea sprijinului sunt:

- Micro-intreprinderile, atat cele existente cat si cele nou infiintate trebuie sa fie inregistrate si sa-si desfasoare activitatea propusa prin proiect in spatiul rural (atat sediul social, cat si punctul de lucru trebuie sa fie amplasate in mediul rural);
- In cazul investitiilor in agroturism, beneficiarul/membrul gospodariei agricole trebuie sa desfasoare o activitate agricola in momentul aplicarii;
- Beneficiarul trebuie sa demonstreze viabilitatea investitiei;
- Micro-intreprinderea sa nu fie in dificultate;
- Structurile de primire turistice rurale vor fi in conformitate cu normele de clasificare prevazute in legislatia nationala in vigoare (Ordinul ministrului pentru intreprinderi mici si mijlocii, comert, turism si profesii liberale nr. 636/2008 pentru aprobarea Normelor metodologice privind clasificarea structurilor de primire turistice);
- Pentru investitii noi, modernizare si extindere in cazul structurilor de primire turistice rurale, altele decat cele agro-turistice, nivelul de confort si calitatea serviciilor propuse prin proiect trebuie sa atinga standardul de calitate de minim 3 flori/stele;
- Pentru investitii in structuri de primire agro-turistice nivelul de confort si calitatea serviciilor propuse prin proiect trebuie sa atinga standardul de calitate de minim o floare;
- In cazul zonelor deja dezvoltate din punct de vedere turistic, este permisa doar modernizarea si extinderea structurilor de primire turistice;
- Constructia, modernizarea si extinderea cladirilor trebuie sa respecte prevederile PUG;

- Construcția, modernizarea și extinderea clădirilor trebuie să respecte/păstreze arhitectura specifică locală;
- Pentru investițiile noi în structurile de primire turistice, suprafața de teren aferent structurii de primire turistice (inclusiv în structuri de primire agro-turistice) trebuie să fie de cel puțin 1000 mp; în vederea evitării supraaglomerării și a fragmentării excesive a peisajului natural (nu se aplică în cazul pontoanelor plutitoare);
- Angajament din partea beneficiarului ca să introducă obiectivul investițional în circuitul turistic;
- Beneficiarul sau responsabilul legal de proiect să facă dovada deținerii de aptitudini manageriale / marketing sau în acord cu activitatea propusă prin proiect (experiență / cursuri de formare profesională absolvite – cel puțin nivel de inițiere, cursuri de calificare, etc.) sau să le dobândească până la efectuarea ultimei plăți;
- Beneficiarul trebuie să prezinte toate avizele și acordurile necesare investiției respective;
- Beneficiarul trebuie să prezinte avizele/autorizațiile de mediu necesare investiției, să respecte după caz cerințele de mediu specifice investițiilor în perimetrul ariilor protejate;
- Beneficiarul trebuie să dovedească dreptul de proprietate asupra terenului pe care urmează să realizeze investiția sau dreptul de concesiune pe o perioadă de cel puțin 10 ani;
- Beneficiarul trebuie să declare pe propria răspundere că va asigura cofinanțarea proiectului;
- Beneficiarul care își propune o activitate generatoare de profit, trebuie să declare pe propria răspundere faptul că suma totală a ajutorului public nerambursabil accesat de către acesta nu depășește 200.000 Euro pe o perioadă de până la 3 ani fiscali.

Tipuri de investitii

- a) Investitii in infrastructura de primire turistica
- b) Investitii in activitati recreationale
- c) Investitii in infrastructura la scara mica precum centrele de informare, amenajarea de marcaje turistice, etc
- d) dezvoltarea si/ sau marketingul serviciilor turistice legate de turismul rural

Valoarea maxima a fondurilor

Pentru *investitiile de interes public negeneratoare de profit*, intensitatea sprijinului public nerambursabil va fi de *pana la 100%* din totalul cheltuielilor eligibile si nu va depasi valoarea de *200.000 Euro/ proiect*.

ii. Pentru *investitiile generatoare de profit*, intensitatea ajutorului public nerambursabil va fi de pana la:

- 85% din totalul cheltuielilor eligibile si nu va depasi *100.000 Euro/ proiect* in cazul proiectelor de investitii in agroturism;
- 85% din totalul cheltuielilor eligibile si nu va depasi *200.000 Euro/proiect*, in cazul proiectelor de investitii in activitati recreationale;
- 50% din totalul cheltuielilor eligibile si nu va depasi *200.000 Euro/ proiect* pentru alte tipuri de investitii in turismul rural.

 PNDR masura 312 – „Sprijin pentru crearea si dezvoltarea de micro-intreprinderi” care poate asigura finantarea de proiecte depuse de persoane fizice si juridice private vizand directia de dezvoltare „Economie”

Obiectivele specifice ale Masurii 312 se refera la: 1.Crearea si mentinerea locurilor de munca in spatiul rural; 2.Cresterea valorii adaugate in activitati non-agricole; 3.Crearea si diversificarea serviciilor pentru populatia rurala prestate de catre micro-intreprinderi.

Beneficiarii eligibili pentru sprijinul acordat prin Masura 312:

- A. *Micro-intreprinderile* asa cum sunt definite in Recomandarea Comisiei (CE) nr. 361/ 2003 si in legislatia nationala in vigoare2 (avand mai putin de 10 angajati si care realizeaza o cifra de afaceri anuala neta sau detin active totale in valoare de pana la 2,0 milioane Euro echivalent in lei) – a se vedea categoriile de beneficiari din Anexa 10.

B. Persoane fizice (neinregistrate ca agenti economici) - care se vor angaja ca pana la data semnarii contractului de finantare sa se autorizeze cu un statut minim de persoana fizica autorizata si sa functioneze ca microintreprinderi.

Conditii minime obligatorii

- Micro-intreprinderile, atat cele existente cat si cele nou infiintate (*start-up* - *vezi definitie dictionar*) trebuie sa fie inregistrate si sa-si desfasoare activitatea propusa prin proiect in spatiul rural
- Beneficiarul trebuie sa demonstreze viabilitatea investitiei
- Micro-intreprinderea trebuie sa nu fie in dificultate
- Beneficiarul sau responsabilul de proiect sa faca dovada detinerii de aptitudini manageriale/ marketing sau in acord cu activitatea propusa prin proiect (experienta/ cursuri de formare profesionala absolvite – cel putin la nivel de initiere, cursuri de calificare etc.) sau sa le dobandeasca pana la efectuarea ultimei plati
- Beneficiarul trebuie sa prezinte toate avizele si acordurile necesare investitiei respective
- Beneficiarul trebuie sa prezinte avizele/ autorizatiile de mediu necesare investitiei sau sa prezinte dovada ca a facut demersurile pentru a obtine toate avizele si acordurile, conform legislatiei in vigoare in domeniul mediului. In situatia in care beneficiarul nu prezinta toate autorizatiile solicitate inainte de semnarea contractului, proiectul devine neeligibil
- Beneficiarul trebuie sa dovedeasca dreptul de proprietate asupra terenului pe care urmeaza sa realizeze investitia sau dreptul de folosinta pe o perioada de cel putin 10 ani
- Beneficiarul trebuie sa declare pe proprie raspundere ca va asigura co-finantarea proiectului.

Prin Masura 312 intensitatea ajutorului public nerambursabil va fi de pana la 70% din totalul

cheltuielilor eligibile si nu va depasi:

- 50.000 Euro/ proiect daca beneficiarii sunt persoane fizice autorizate;
- 100.000 Euro/ proiect pentru micro-intreprinderile care isi desfasoara activitatea in sectorul transportului

- 200.000 Euro/ proiect pentru alte micro-intreprinderi

In cazul in care proiectele prevad activitati de productie de bunuri, intensitatea ajutorului public va fi de pana la 85%* din totalul cheltuielilor eligibile.

Programul Operational Regional (POR)

 Axa prioritara 3, domeniul de interventie 3.4 – „Reabilitarea, modernizarea, dezvoltarea si echiparea infrastructurii educationale preuniversitare, universitare si a infrastructurii pentru formare profesionala continua” care poate asigura finantarea de proiecte vizand directia de dezvoltare „Invatamant si cultura”

Beneficiari eligibili pot fi si Comune/ (Consilii locale comunale) Activitati eligibile:

- Consolidarea, modernizarea, extinderea cladirilor (toate tipurile de infrastructura pentru invatamantul obligatoriu, exceptand Campusurile pentru Invatamant Profesional si Tehnic);
- Consolidarea, modernizarea, extinderea si dotarea cladirilor scolilor speciale: spatii de invatamant, spatii de cazare, cantine, diferite facilitati pentru acces si activitati didactice;
- Construirea, extinderea, consolidarea, modernizarea cladirilor Campusurilor pentru Invatamant Profesional si Tehnic;
- Dotari cu echipamente didactice, echipamente pentru pregatirea profesionala, echipamente IT;
- Consolidarea, modernizarea, extinderea si dotarea cladirilor din campusurile universitare de stat: spatii de invatamant, spatii de cazare, cantine, diferite facilitati pentru activitati didactice;
- Consolidarea, modernizarea, extinderea cladirilor Centrelor de Formare Profesionala Continua;
- Modernizarea utilitatilor, inclusiv crearea de facilitati speciale pentru persoanele cu dizabilitati, pentru toate tipurile de infrastructura educationala.

Ajutorului public nerambursabil

minim 500.000 lei si maxim 67.000.000 lei / proiect, cu o rata de finantare de pana la 98%

Programul Operational Sectorial Dezvoltarea Resurselor Umane (POS DRU)

AP 5 - Domeniul de interventie 5.2 „Promovarea sustenabilitatii pe termen lung a zonelor rurale in ceea ce priveste dezvoltarea resurselor umane si ocuparea fortei de munca”

Beneficiari eligibili pot fi Autoritati ale administratiei publice locale

Operatiuni orientative

- Dezvoltarea programelor integrate pentru formare, ocupare si alte masuri de sprijin pentru populatia din zonele rurale, care urmaresc reducerea agriculturii de subzistenta;
- Masuri pentru promovarea mobilitatii ocupationale si geografice a fortei de munca din mediul rural, pentru a beneficia de toate oportunitatile de ocupare existente si pentru cresterea coeziunii regionale;
- Masuri pentru imbunatatirea mediului inconjurator in zonele rurale si a starii de sanatate a populatiei din mediul rural, cu scopul de a-i creste motivatia, disponibilitatea si oportunitatile de participare pe piata muncii;
- Sprijin pentru membrii de familie aflati in ingrijire, servicii de asistenta si alte activitati asociate pentru a permite indivizilor sa participe pe piata muncii;
- Promovarea programelor care sprijina si incurajeaza demararea afacerilor in activitati non-agricole.

Ajutorului public nerambursabil va putea fi intre Minimum 1.850.000 lei si maxim 18.500.000 lei / proiect, cu o rata de finantare de pana la 98%

AP 1 – Domeniul de interventie 1.3 - „Imbunatatirea eficacitatii organizationale”

Beneficiari eligibili pot fi Autoritati ale administratiei publice locale

Operatiuni orientative

- Dezvoltarea si furnizarea programelor de instruire (inclusiv realizare de curricula si materiale didactice) in domenii relevante pentru administratia publica, cum ar fi achizitiile publice, ECDL, limbi straine, dezvoltarea de proiecte, licitarea si managementul proiectelor etc.;
- Schimbul de bune practici, seminarii;
- Consultanta si studii pentru realizarea de analize/diagnoze institutionale si implementarea propunerilor rezultate.

Ajutorul public nerambursabil va putea fi de minimum 220.000 lei, cu o rata de finantare de pana la 98%.

Beneficiari eligibili pot fi Autoritati ale administratiei publice locale

Operatiuni

- prevenirea poluarii (se pot face investitii privind: instalatii si echipamente pentru prevenirea si controlul integrat al poluarii; sisteme si echipamente noi pentru monitorizare; echipamente noi de retinerea emisiilor pentru unitati industriale sau care isi reprofileaza ori diversifica activitatea; echipament de monitorizare in vederea prevenirii poluarii; instalatii reducere emisii COV; exhaustare)
- reducerea impactului asupra atmosferei, apei si solului (se pot face investitii privind: statii de epurare industriale noi; statii de preepurare; inlaturarea efectelor produse de procesele geomorfologice gravitationale (alunecari de teren, prabusiri, etc.); protectia apelor subterane; extinderea si modernizarea statiilor de epurare existente pentru operatori economici; proiecte pentru captarea/reducerea COV (exhaustare, desprafuire, etc.); protectia si gospodarirea retelei hidrografice, inclusiv domeniul lacustru; lucrari de ameliorare/reabilitare a solurilor poluate cu titei si produse petroliere si lucrari de depoluare a apelor subterane si de suprafata, inclusiv a celor lacustre; perdele forestiere pentru protectia impotriva pulberilor si zgomotului)
- reducerea nivelurilor de zgomot (se pot face investitii privind: intocmirea hartilor de zgomot; echipamente/tehnologii care determina reducerea nivelului de zgomot)
- gestionarea deseurilor, inclusiv a deseurilor periculoase (se pot face investitii privind: instalatii pentru valorificare deseurilor lemnoase si a rumegusului; depozite de deseuri (halde de la termocentrale, industria metalelor feroase si neferoase, fosfogips, steril, exploatari miniere la zi, etc.); statie de transfer a deseurilor; instalatie de tratare/neutralizare a deseurilor nepericuloase si inerte; instalatii de valorificare/eliminare (inclusive incinerare) a deseurilor periculoase; instalatii pentru reciclarea deseurilor provenite din constructii;

instalatii de reciclare a deseurilor de materiale plastice; instalatii pentru reciclarea deseurilor.

- electrice si electronice, instalatii pentru valorificarea deseurilor de ambalaje; instalatii pentru valorificarea/eliminarea unor deseuri de uleiuri uzate, acumulatori uzati, VSU-uri)
- protectia resurselor de apa, statiile de tratare, statiile de epurare pentru comunitati locale (se pot face investitii privind: statii de tratare a apei; statii de epurare a apei uzate; amenajarea/modernizarea captarilor de apa; echipamente/tehnologii privind reducerea consumurilor de apa)
- gospodaria integrata a zonei costiere (se pot face investitii privind: protectia zonei costiere impotriva eroziunii datorate valurilor; refacerea/protectia zonelor umede aflate in contact cu marea; refacerea plajelor si falezelor)
- conservarea biodiversitatii (se pot face investitii privind: identificarea si sustinerea realizarii de situri de importanta europeana – Natura 2000; identificarea si sustinerea de noi arii naturale protejate; reconstructia ecologica in arii naturale protejate)
- administrarea ariilor naturale protejate (se pot face investitii privind: administrarea parcurilor naturale; administrarea parcurilor nationale; administrarea rezervatiilor naturale; administrarea oricaror altor arii naturale protejate)
- educatia si constientizarea publicului privind protectia mediului
- cresterea productiei de energie din surse regenerabile (se pot face investitii privind: instalatii de productie a energiei din surse regenerabile)
- reducerea emisiilor de gaze cu efect de sera (se pot face investitii privind: echipamente de captare/stocare/reducere a emisiilor de gaze cu efect de sera)
- reconstructia ecologica si gospodaria durabila a padurilor (se pot face investitii privind: reconstructia si gospodaria in arealele de protectie; refacerea sau substituirea in cadrul padurilor degradate conform tipului natural fundamental in vederea realizarii protectiei solului si substratului litologic)

- impadurirea terenurilor degradate situate in zonele deficitare in paduri, stabilite in conditiile legii (se pot face investitii privind: ameliorarea prin impaduriri a terenurilor degradate in urma fenomenelor de eroziune in suprafata, a terenurilor nisipoase, a terenurilor cu exces de umiditate, a
- terenurilor ocupate de halde, precum si a terenurilor saraturate, puternic acide, poluate cu substante chimice

Ajutorul public nerambursabil va putea fi intre minim 1.000 lei si maxim 20.000.000 lei / proiect, cu o rata de finantare de pana la 60%.

Programe nationale finantate de la bugetul de stat

Bugetul local

9.2 Portofoliu de proiecte pentru perioada 2014-2020

Portofoliul de proiecte este proiectat pentru o perioada de 6 ani.

Prioritizarea proiectelor este in sarcina Consiliului Local si va tine cont de:

✚ Nevoile reale ale comunitatii locale,

✚ Personalul responsabil de toate fazele pregatirii si implementarii proiectului (Studii de Fezabilitate, identificarea surselor locale, pregatirea cererii de finantare, implementarea proiectului, evaluarea impactului proiectului asupra comunitatii locale)

✚ Strategia de dezvoltare economico-sociala durabila a municipiului si sa contribuie la obiectivul general al acesteia.

✚ Resursele disponibile.

In prezent, Primaria Tazlau nu are in derulare proiecte.

PORTOFOLIUL DE PROIECTE PE TERMEN MEDIU SI LUNG

Portofoliul de proiecte pe termen mediu si lung a fost structurat in functie de cele sase domenii strategice definite in sectiunile anterioare:

DOMENIUL STRATEGIC	PROPUNERI DE PROIECTE
Obiectiv Prioritar	Proiecte

DS 1. SOCIAL	
<p><i>OP.1.1. Imbunatatirea calitatii serviciilor medicale</i></p>	<p><u>Proiect 1</u>: Reabilitare dispensar, dotarea si utilarea acestuia la standarde europene.</p> <p><u>Proiect 2</u>: Achizitionarea unei masini dotata corespunzator pentru a asigura servicii medicale persoanelor greu transportabile sau aflate in situatii de urgenta</p> <p><u>Proiect 3</u>: Infiintarea unui punct de prelevare probe pentru analize medicale</p> <p><u>Proiect 4</u>: Infiintarea unui punct de permanenta in satul Tazlau</p> <p><u>Proiect 5</u>: Infiintarea unui serviciu pentru persoanele cu boli incurabile.</p> <p><u>Proiect 6</u>: Modernizarea si dotarea dispensarului veterinar pentru a face fata cerintelor, in conditiile in care numarul animalelor este destul de numeros pe raza Comunei.</p>

	<p><u>Proiect 7:</u> Constructie-infiintare farmacie veterinara.</p>
<p>OP.1.2. <i>Imbunatatirea si dezvoltarea serviciilor de asistenta sociala</i></p>	<p><u>Proiect 1:</u> Infiintare centru pentru asistenta comunitara.</p> <p><u>Proiect 2:</u> Infiintare centru de zi si permanent de batrani si pentru copii.</p> <p><u>Proiect 3:</u> Infiintare cantina sociala.</p> <p><u>Proiect 4:</u> Infiintarea serviciului pentru ingrijiri la domiciliu.</p> <p><u>Proiect 5:</u> Infiintarea post de psiholog si personal specializat in vederea consilierii persoanelor aflate in dificultate (persoane fara adapost, victime ale violentei domestice, copii abandonati, mame singure)</p>
<p>OP.1.3. <i>Reabilitarea si modernizarea infrastructurii de educatie</i></p>	<p><u>Proiect 1:</u> Amenajarea curtii interioare a scolii din Tazlau cu spatiu verde, borduri, alei si banci</p> <p><u>Proiect 3:</u> Achizitionarea unui microbuz pentru transportul elevilor</p> <p><u>Proiect 4:</u> Dotarea gradinitei existente in comuna.</p> <p><u>Proiect 5:</u> Reabilitarea si modernizarea fosei septice a scolii din comuna.</p> <p><u>Proiect 6:</u> Utilarea si completare dotari pentru laboratorul de informatica existent in scoala din Tazlau.</p>

	<p><u>Proiect 7</u>: Finalizarea investitiei “sala de sport”</p> <p><u>Proiect 8</u>: Completarea dotarilor IT a scolilor din comuna.</p>
<p>OP.1.4. Reabilitarea si modernizarea infrastructurii de cultura si culte</p>	<p><u>Proiect 1</u>: Reabilitarea muzeului I.I. Mironescu;</p> <p><u>Proiect 2</u>: Dotarea caminului cultural cu instrumente muzicale in vederea promovarii talentelor artistice locale.</p> <p><u>Proiect 3</u>: Infiintarea unui centru de invatare a tinerilor mestesugurile locale.</p> <p><u>Proiect 4</u>: Reabilitare monumete istorice cat. A (Manastirea Tazlau, etc.)</p> <p><u>Proiect 5</u>: Dotarea cu materiale a Caminului Cultural din Tazlau.</p> <p><u>Proiect 6</u>: Infiintare muzeu etnografic.</p> <p><u>Proiect 7</u>: Infiintare ansamblu de dansuri populare</p> <p><u>Proiect 8</u>: Amenajare sala de conferinte, sala festivitati in cadrul caminului cultural din Tazlau</p>
DS 2. INFRASTRUCTURA	
<p>OP.2.1.Modernizarea infrastructurii de transport rutier</p>	<p><u>Proiect 1</u>: Modernizarea retelelor de transport rutier (drumuri comunale): lucrari canalizare, retele apa, asfaltare, rigole scurgere, trotuare, piste biciclisti, rampe de acces persoane handicap;</p> <p><u>Proiect 2</u>: Realizarea de refugii/ statii pentru calatori in toata comuna</p> <p><u>Proiect 3</u> : Constructie pod peste raul Tazlau</p>

	<p><u>Proiect 4</u>: Modernizare drum spre satul Cindesti;</p> <p><u>Proiect 5</u>: Amenajare drumuri satesti</p> <p><u>Proiect 6</u>: Constructie parapeti pe cursul raului Tazlau</p> <p><u>Proiect 7</u>: Introducere retea de transport in comun</p> <p><u>Proiect 8</u>: Reabilitarea drumurilor de exploatare forstiera</p> <p><u>Proiect 9</u>: Amenajarea de parcare.</p>
<p>OP.2.2. Introducerea si extinderea retelelor de utilitati</p>	<p><u>Proiect 1</u>: Extinderea retelei de gaz metan in comuna Tazlau.</p> <p><u>Proiect 2</u>: Extinderea retelei de apa potabila in comuna.</p> <p><u>Proiect 3</u>: Construirea retea de canalizare si statie de epurare a apelor uzate.</p> <p><u>Proiect 4</u>: Extinderea retelei de iluminat public</p> <p><u>Proiect 5</u>: Modernizarea iluminatului public</p> <p><u>Proiect 6</u>: Realizare parc de panouri Fotovoltaice.</p> <p><u>Proiect 8</u>: Campanii de constientizare a cetatenilor cu privire la racordarea la reseaua edilitara.</p>
<p>OP.2.3. Gestionarea integrata a deseurilor</p>	<p><u>Proiect 1</u>: Crearea infrastructurii locale de colectare si depozitare intermediara a deseurilor.</p>

	<p><u>Proiect 2</u>: Achizitionare de pubele pentru colectarea selectiva a deseurilor</p> <p><u>Proiect 3</u>: Construirea unei platforme pentru depozitarea gunoiului animal si utilizarea sa ulterioara in agricultura ecologica</p> <p><u>Proiect 4</u>: Achizitionare masina de compactatori de sortat gunoiul</p> <p>Comuna Tazlau este inclusa in proiectul "Sistem de Management Integrat al Deseurilor in Judetul Neamt"- SMID</p>
DS 3. ECONOMIA	
<p>OP.3.1. Agricultura si cresterea animalelor</p>	<p><u>Proiect 1</u>: Crearea de exploataii agricole pentru culturi performante.</p> <p><u>Proiect 2</u>: Campanii pentru: promovarea unei politici agricole care sa conduca la performanta si la valorificarea biomasei (nealimentar); promovarea unei politici adecvate in domeniul resurselor umane care lucreaza in agricultura, luându-se in calcul liniile de evolutie; promovarea unei politici de mecanizare a agriculturii – asigurarea unui service pentru utilaje agricole.</p> <p><u>Proiect 3</u>: Infiintare de ferme: porci, oi si bovine.</p> <p><u>Proiect 4</u>: Infiintare centru de predare a produselor din carne si lapte</p>

	<p>Domeniul zootehnie a cerealelor.</p> <p><u>Proiect 5:</u> Infiintarea de puncte de colectare a laptelui.</p> <p><u>Proiect 6:</u> Dezvoltarea unor interfete de preluare a recoltelor agricole pentru valorificare – centre de predare.</p>
<p>OP.3.2. Stimularea si incurajarea dezvoltarii activitatilor non-agricole</p>	<p><u>Proiect 1:</u> Crearea facilitatilor necesare (utilitati) pentru localizarea de afaceri in comuna Tazlau.</p> <p><u>Proiect 2:</u> Campanii pentru promovarea unei politici de asociere a intreprinzatorilor locali si atrasi pentru dezvoltarea unor activitati economice in domeniul serviciilor.</p> <p><u>Proiect 3:</u> Sprijinirea intreprinzatorilor prin inchiriere de spatii la preturi atractive pentru infiintarea a diverse puncte locale absolut necesare: service reparatii electrice, reparatii auto, frizerie-coafor, notariat, avocatura, servicii bancare, sala fitness; salon de infrumusetare; centru SPA; fabrica de prelucrare a laptelui; brutarie.</p> <p><u>Proiect 4:</u> Sprijin, prin punerea de terenuri la dispozitie, pentru infiintarea unor spatii comerciale de alimentatie publica de tip supermarket.</p>
<p>OP.3.3.Valorificarea potentialului turistic</p>	<p><u>Proiect 1:</u> Campanii pentru incurajarea activitatilor de interes turistic in asociere cu alte activitati care pot capata specific local (vânatoare, pescuit sportiv, etc.).</p>

	<p><u>Proiect 2</u>: Amenajarea unei zone de agrement.</p> <p><u>Proiect 3</u>: Infiintarea unui muzeu pentru expozitia produselor confectionate de mesterul popular.</p> <p><u>Proiect 4</u>: Crearea infrastructurii pentru turism si agroturism; cai de acces si utilitati.</p> <p><u>Proiect 5</u>: Reabilitare-amenajari pentru pescuit si acvacultura luciului de apa.</p> <p><u>Proiect 6</u>: Amenajarea unui punct de informare pentru turisti si pentru intreprinzatori in turism, oferindu-se informatii despre oportunitati de finantare, standarde, legislatie, etc.</p>
DS 4. PROTECTIA MEDIULUI	
<p><i>OP.4.1. Amenajare spatii verzi</i></p>	<p><u>Proiect 1</u>: Amenajarea de spatii verzi pe raza comunei.</p> <p><u>Proiect 2</u>: Campanii de educare a populatiei in domeniu.</p> <p><u>Proiect 3</u>: Amenajarea zonei de agrement pentru pescuit sportiv si agroturism.</p> <p><u>Proiect 4</u>: Amenajarea unui parc verde (zone de joaca pentru copii) pe teritoriul comunei prin finantare publica si privata.</p>
<p><i>OP.4.2. Combaterea eroziunii solului, desecari si amenajari</i></p>	<p><u>Proiect 1</u>: Stabilizarea solurilor expuse la alunecari de teren</p>

<p>ale albiilor cursurilor de apa, regularizari si alte lucrari hidrotehnice</p>	<p><u>Proiect 2</u>: Consolidarea si stabilizarea cursului pâraielor in vederea prevenirii alunecarilor de teren. Realizarea de indiguiri pe râul Tazlau. <u>Proiect 3</u>: Efectuarea de lucrari de consolidare/protective a versantilor.</p>
<p>OP.4.3. Combaterea poluarii aerului, solului si apelor</p>	<p><u>Proiect 1</u>: Infiintarea si dotarea unui punct pentru monitorizarea evolutiei situatiei poluarii in zona. <u>Proiect 2</u>: Introducerea unui sistem de management a deseurilor animale. <u>Proiect 3</u>: Reconstructia ecologica a zonelor degradate.</p>
<p>OP.4.4. Amenajarea pasunilor si islazurilor comunale</p>	<p><u>Proiect 1</u>: Efectuarea de lucrari de intretinere a pasunilor</p>
<p>DS 5. ADMINISTRATIE LOCALA</p>	
<p>OP.5.1. Intarire institutionala, informatizare si dezvoltare RU</p>	<p><u>Proiect 1</u>: Reabilitarea cladirii primariei; dotare, achizitie centrala termica; dotare cu sistem Video, etc. <u>Proiect 2</u>: Perfectionarea profesionala continua a personalului din administratia publica. <u>Proiect 3</u>: Constituirea si dezvoltarea bazei de utilaje si echipamente pentru interventii in cazuri de forta majora. <u>Proiect 4</u>: Constituirea si dezvoltarea bazei de utilaje si echipamente pentru lucrari de investitii si exploatare a patrimoniului comunei. <u>Proiect 5</u>: Constructie garaj acoperit pentru</p>

	<p>utilajele primariei.</p> <p><u>Proiect 6</u>: Finalizare investitie reabilitare corp B sediu primarie.</p> <p><u>Proiect 7</u>: Achizitie noi softuri pe domenii de activitati administrative.</p> <p><u>Proiect 8</u>: Infiintare echipa de forbal a comunei .</p> <p><u>Proiect 9</u>: Amenjare teren de fotbal.</p> <p><u>Proiect 10</u>: Infiintare bazar communal.</p> <p><u>Proiect 11</u>: Racordarea institutiilor, a agentilor economici si a populatiei la sistemele actuale de comunicare – achizitionarea de echipamente si programe IT.</p> <p><u>Proiect 12</u>: Pregatirea personalului propriu al primariei pentru utilizarea programelor informatice.</p> <p><u>Proiect 13</u>: Infiintarea unui punct de informare pentru locuitorii comunei.</p>
<p>OP.5.2.Managementul informatiilor</p>	<p><u>Proiect 1</u>: Completarea dotarilor IT</p> <p><u>Proiect 2</u>: Achizitionare programe informatice</p> <p><u>Proiect 3</u>: Infiintarea unui punct de informare pentru locuitorii comunei</p>

10.1 Coordonare

Coordonarea implementarii Strategiei de Dezvoltare Economico-Sociala Durabila va fi asumata si asigurata de Consiliul Local al comunei Tazlau, prin intermediul structurilor existente sau nou create, de ex: Biroul de Integrare Europeana si a functionarilor publici specializati, desemnati in acest sens.

Responsabilitatile de coordonare a Strategiei de dezvoltare locala vizeaza:

- Asigurarea unui circuit informational adecvat privind implementarea Strategiei;
- Desfasurarea unui management coerent al riscurilor ce intervin in implementarea Strategiei;
- Asigurarea resurselor tehnice si administrative necesare bunei implementari a Strategiei;
- Coordonarea si gestionarea personalului/ echipei responsabile de activitatile care conduc la implementarea Strategiei;
- Asigurarea unui management eficient si corect in implementarea strategiei, inclusiv a gestionarii financiare corecte a fondurilor alocate implementarii actiunilor asumate;
- Asigurarea atingerii indicatorilor de progres, impact si rezultat a obiectivelor, directiilor si actiunilor de dezvoltare;
- Monitorizarea stadiului de implementare a Strategiei si stabilirea eventualelor revizuri periodice;
- Raportarea activitatilor de implementare si de revizuire perioadica.

10.2 Implementare

Implementarea Strategiei de dezvoltare locala este un proces complex care, pe lânga oferirea unor directii de dezvoltare in cadrul documentului strategic, presupune si o implementare eficienta a masurilor si actiunilor propuse.

Implementarea cu succes a prezentei Strategii presupune parcurgerea urmatoarelor etape:

- I. Supunerea Strategiei de Dezvoltare Economico-Sociala Durabila a comunei Tazlau, pentru perioada 2014-2020, in vederea avizarii Consiliului Local, in sedinta publica. Astfel documentul devine oficial iar prioritatile prevazute de acesta deveni prioritatile comunitatii locale.
- II. Strategia de dezvoltare va fi adusa la cunostinta tuturor institutiilor publice, organizatiilor si a reprezentantilor mediului de afaceri local.
- III. Punerea in aplicarea a Strategiei pentru care se propune o serie de instrumente de implementare care sa faciliteze atingerea viziunii si obiectivelor de dezvoltare ale Strategiei.

Planul de actiuni este o prezentare structurata a tuturor actiunilor si proiectelor propuse de prezenta Strategie.

Dezvoltarea socio-economica a comunei presupune implicarea si colaborarea tuturor componentelor sferei sociale si economice locale, fie ca e vorba de institutii ale statului, fie ca vorbim de unitati economice sau chiar de locuitorii comunei.

Se vor dezvolta parteneriate cu alte institutii sau organizatii care sa-si aduca contributia la implementarea Strategiei - care va deveni un document de lucru nu numai pentru Consiliul Local ci si pentru entitatile cuprinse in parteneriat. Atributiile si responsabilitatile partenerului referitor la implementarea activitatilor prevazute vor fi stabilite cu precizie inca de la inceputul colaborarii. Asumarea responsabilitatilor de implementare, de catre Consiliul local Tazlau.

10.3 Monitorizarea si evaluarea implementarii

Monitorizarea si evaluarea sunt procese corelate si interdependente. Monitorizarea este procesul de colectare periodica si analiza a informatiei cu scopul de fundamenta procesul de luare a deciziei de catre cei abilitati, asigurând transparenta in luarea deciziei si furnizând o baza pentru viitoarele actiuni de evaluare. In elaborarea evaluarilor este necesara utilizarea informatiilor relevante colectate in urma activitatii de monitorizare. Monitorizarea implementarii strategiei este in principiu o practica formala putin cunoscuta si asumata in mediul institutional public. Aceasta presupune resurse considerabile alocate (sisteme de colectare, prelucrare si raportare) si o pregatire specifica (definirea indicatorilor cantitativi si calitativi, corelat cu potentialele surse de colectare/ productie a acestora).

Monitorizarea implementarii strategiei are ca scop realizarea obiectivelor stabilite in contextul actiunilor propuse, a resurselor umane, materiale si financiare alocate, respectarea graficelor de timp, a parteneriatelor incheiate, managementul riscurilor, etc.

Pentru o implementare cu succes se impune un management coerent al riscurilor care pot aparea pe parcursul implementarii, fie ca vorbim de situatii de criza sau situatii de forta majora, reactii negative sau neasteptate din partea participantilor la strategie sau proiect, etc. Monitorizarea implementarii trebuie sa includa un plan de revizuire bine pus la punct, prin care sa se asigure cele mai eficiente si rationale solutii de remediere care sa restabileasca cursul initial de implementare a Strategiei si, astfel, sa se asigure realizarea impactului asteptat.

Pentru a putea monitoriza implementarea Strategiei si pentru a-i putea analiza performanta in raport cu scopurile stabilite se va utiliza urmatorul set de

indicatori:

- *Indicatori administrativi* prin care se va monitoriza capacitatea de planificare, de a respecta termenele, capacitatea de a utiliza resursele disponibile pentru atingerea obiectivelor;
- *Indicatori de performanta* care vor ajuta la evaluarea impactului real al Strategiei la nivel economic, politic, social, etc. Pe baza acestor indicatori se va putea masura atingerea rezultatelor implementarii.

In functie de obiectivele strategiei, indicatorii de **performanta** se pot referi la:

- Gradul de saracie
- Calitatea aerului si a apei
- Cresterea si diversificarea fortei de munca
- Cresterea veniturilor
- Cuantumul investitiilor directe straine
- Transparenta administratiei publice locale
- Gradul de satisfactie si de incredere fata de administratia publica locala exprimata de locuitori si alti actori locali importanti

Exemple de indicatori de monitorizare si evaluare:

- Cuantumul veniturilor pe gospodarie
- Rata de ocupare a fortei de munca active
- Rata somajului
- Drumuri modernizate (%)
- Gradul de conectare la sistemul public de canalizare
- Gradul de conectare la reseaua de distributie a apei potabile
- Gradul de conectare la reseaua de distributie a gazului natural
- Suprafata spatiilor verzi intravilane pe cap de locuitor
- Rata de crestere / descrestere a numarului de intreprinderi
- Rata de crestere/ descrestere a capacitatii de cazare turistica existenta

Strategia va fi monitorizata si prin intermediul unor rapoarte semestriale/anuale intocmite de catre Biroul de Integrare Europeana din cadrul primariei.

Strategia va fi **evaluata** anual prin intermediul:

- rapoartelor de monitorizare;
- raport privind gradul de atingere a indicatorilor stabiliti;
- organizarea de intâlniri anuale, la care va participa personalul, partenerii, reprezentanti ai beneficiarilor si ai comunitatii, unde vor fi comunicate si evaluate rezultatele implementarii Planului de Actiune.

Evaluarea se va efectua in trei etape:

- I. *Evaluarea initiala* (inaintea inceperii actiunii) prin care se evalueaza impactul potential al actiunii si corectitudinea presupunerilor, constituind un element important de decizie asupra oportunitatii proiectului/actiunii.
- II. *Evaluarea intermediara* a actiunii care se efectueaza la jumatatea perioadei de implementare, analizand cursul corect al actiunii si rezultatele intermediare.
- III. *Evaluarea finala* (dupa finalizarea proiectului), prin care se va analiza daca au fost atinse rezultatele prevazute de proiect.

Evaluarea va fi realizata de catre aceeasi echipa care realizeaza si activitatea de monitorizare a Strategiei, din cadrul Biroului de Integrare Europeana. Activitatea de evaluare se concretizeaza intr-un raport de evaluare care va contine situatia indicatorilor de evaluare. In functie de aceste rapoarte, se vor lua deciziile privind eventuale modificari sau actualizari ale prevederilor Strategiei.